

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K | 1 óra 2-50 K
1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Vérpiros pünkösdi lángok.

Régen csak piros Pünkösdek nevezte a magyar a mai ünnepet, de mivel három év óta a pünkösdi piros vérpirosan hajnalodik, ezért már kevés a Pünkösdhöz a piros jelző. Közel négy év óta vérbiborba borult körülöttünk a világ. Vérbibor színű az a sok vér, mely hősök szivéből folyt ki s vértömbbe borította a csatateret; vérbibort fest még az ég is a sok láng, mely égő városok és falvak, viskók és műmlekek leégéséből csap fel tüzes nyelvek alakjában, melyek boszúért kiálltanak fel az égbe.

Mióta ember él a földön, soha annyi tűz nem gyult ki a világon mint napjainkban. Mintha a földkiakulás őskori tüzeit akarván visszaidézní az ember öntudatlanul, oly sok a tűz, a láng, az égés és az áitak okozott hamvadás, rom, füst, pusztulás, nyomor. És miként a földtörténet tűzviharos őskorszakaiban, mikor vulkáni kitörések rostává lyuggatták a földkérget: nem éltek a földön emberek, hanem az alakuló föld rémséges sárkányok házája volt, hasonlóan napjainkban is, a mesterségesen szított világégés borzalmai közt: mintha nem emberek volnának, hanem szörnyek, torzemberék, kimerák, sárkányok azok, kik a világégés tüzeit szíjják, akiknek gyönyörűség nézni az ágyú: torkából kikapó lángot, az égő városok, rommalott székesegyházak, békés családok otthonok égését. De vannak a társadalomnak olyan sárkányai is, akik a látható világégés borzalmait keveslik és ráadásul lángnélküli tüzeket, hama alatt lappangó paraszat-szítanak, előgedetlen elemeket láztanak, az elkeseredést növesztik tulhevített fokra, társadalmi ellenfelekben szíjják a gyűlölet és boszúsztulás paraszát, hogy a forradalom furiájának készítsenek otthont a proletár tömegben.

Önkéntelenül is felteszük a kérdést: mi lesz, ha e világégésben még a tulhevített szenvedély is, a terszeretlen szított sok parázs is lángra lobban? Minő robbanás lesz e lobbanás következménye? Bizonyára új tüzek, új égések, újabb romok, egy felgyült, letarolt világ, mely a sárkány-lelkűeknek otthont, az embereknem azonban „elvezett paradicsom” lesz.

A világégés vérpiros lángjait szemlélve, szeretnők meg tudni: vajjon most is ugy lesz-e mint régen, mikor a tűzkatasztrófák és sárkány uralom dacára emberek való szebb világ fejlő-

dött, paradicsomi tájak alakultak és abban urrá lett az értelmes ember.

A pünkösdi ünnep erről a lehetőségről biztosít.

Hogy a mai világégés romjain emberhez illő szebb világ alakuljon, ahhoz több lélek kell, emberibb, nemesebb gondolkodás kell. Az emberhez illő szebb világ kialakításához is tűz kell, de nem olyan, mely kormoz, füstöl és feketít, hanem tűz, amely lelkekben gyul ki, melyet a Szentlélek kegyelme éleszt, mely Isten és embertársaink iránti szeretet alakjában a szivekben ég. Boldogabb világnak a földön akkor lesz, ha a világégés romjai közt sok oly ember jár, aki illés prófétahoz hasonlóan oltárt épít, de önlélkében, és az égből szálló pünkösdi tüzes nyelvekkel gyújtja lángra a lelkében épített oltárt, melyről azután a terékeny szeretet fény- és hő sugarai áradnak szerte a világra.

Lelkes emberekre van szükség, akik nem lázítani akarnak, hanem lelkesíteni; akik nem jogokról szavalnak csupán, hanem jótékony kézzel kenyeret is nyújtának. Alig van kevesebb ámitás, mint mikor a demagóg az éhes emberrel „jog”-ért kiabált. Jogokkal még senkit sem mentettek meg az éhhaláltól, jól írta a frontról egy baka: ne a választójogon veszekedjenek, hanem adjanak kenyeret és emberhez illő megélhetést.

Több lélek kell ebbe a felégett, kormos, gyásos világba. Nemesebb lélek kell az egyes emberekbe; lélek, amely lángol, de nem azért, hogy hamvaszson, hanem hogy élesszen, fényt és meleget sugározzon maga körül. Ez a lélekből sugárzó fény rávilágít az emberi élet céljaira, általa világosan láthatjuk az élet értelmét és feladatait. Ebből a fényugárból hő sugár lesz, mely szeretet melegével apostolokat, hitvallókat, tevékeny embereket nevel, akik a köziért, a szebb életért, ooldogabb jövőért fáradoznak.

A Pünkösdt a szép lélek ünnepe. Az Egyház pünkösdi imádsága az, hogy a Szentlélek hátszeres ajándéka áradjon szét a világra, legyen általa több erő, bölcsesség, több igazság, több öröm a lelkekben. Legyen a Szentlélek az emberek ragyogó napja, mely sugaraival átöri a világégés füstfelhőit és a szenvedő emberek könnyein átthalolva: a béke szívdruányát varázsolja az emberek lelkébe. — Jós.

Uzsorások karmai között.

Vonaglik az egész ország. Vértápláló vekmerőséggel hajlják fel még ma is az árakat, gyalázatos kapzsissággal drágitják meg nap-nap után a közszükségleti és élelmicikkeket, sátni raffineriával uzsorázzák, nyuzzák meg bőrünket. És nincs hatalom, nincs erő, mely meg tudna védelmezni minket az-azora zöldszemű rémeitől, aranyfaló furiáitól. Nincs, nem támad közlünk egy acélmarok, amely egyetlen csapással leterené, agyonzúzná a drágaság százejtű hidráját.

Még csak egy életrevaló intézkedés se történt, egy ügyes, sikerrel biztató gestust se láttunk a háboru kitörése óta, — amely arról az elszánt, erős akaratról tanuskodott volna, hogy végre is korlátokat állít és megszünteti a nálunk szemérmetlenül folyó piszkos üzérkedést.

Kicsinyes, leishines, fejtelten, kapkodó, semmitmondó, többet árt, mint használó, csenevész, erőtlén és bátorlalan kísérletezéseknek egész sorozatát, azt láttuk, de egy komoly, okos rendellel alig találkozunk.

Központokat állítottak, maximumáltak, jegyeket hoztak, drágasági pótlékok osztottak, rajoniroztak és a drágaság csak egyre puffadt, fújta, hizlalta otromba testét és most már szinte elviselhetlenné teszi a kisembernek, a hivatalnoknak a munkásnak az életét.

De elég ebből a vesénkben vájkáló, véresen komoly humorból. Inkább töprengjünk azon, miért lesz a marhahus kilóinkint kimért 20 korona, mikor a marhát 6—7 koronás egységáiban veszik és ugyan havá kell, hol van, mire kell a 14 koronás különbözet? Mire?

Ausztriában, Németországban ma is fele olyan olcsó az élet, mint a magyar Kánaánban. Ellenségeinknél pedig ismeretlen ez a drágaság. Miért? Mert kiméltelln rátápnornának, ha fölítne fejét. De nálunk mintha gyáros és bankár, kis és nagy,

kereskedő csak arra volnának hogy vérünket szíjják, a bőrünket nyuzzák — háborítatlánnul.

És most cipőjegyeket hoznak utalványokat osztanak. Ismét egy jegy! Lesz tehát cipőjegy, de nem lesz cipő! Hiszen máris kutba esett — az iparosok tiltakozása miatt — az egész vállalkozás.

Vagy miocsoda időtlen, milyen száználmissen bátorlalan kísérletezéseket kell látnunk az iparcikkek árának maximalása körül is. Mitől félnek, mire várnak még a kereskedelmi miniszteriumban?

Mitől retten meg, miért zsongorodik hát össze, mihelyt gyárossal, bankárral, kereskedővel szemben kellene föllépnie? Pedig itt többé már se kíméletre, se szép szóra, se halogatásra nincsen szükség! Valóban itt a legfőbb ideje, hogy ezt a miniszter, a képviselő urak, is belássák. A választójogot se nem ruházódhatunk, se jól nem lakhatunk! Olcsó ruha, olcsó ételém kell nekünk! Mit használ, ha emelik is munkabéreinket, de azt is csak 50—80 százalékkal, és a drágaság 1000—2000 százalékkal növekszik! És miért adnak a hivatalnoknak drágasági pótlékokat, mire megy vele? Rukát cipőt, táplálékokat adjanak nekik!

Rekvirálja el, foglalja le a kormány a gyárakat, a nagykereskedők üzleteit: erre van szükség! Más megoldás csak toldás-foldás! Ha a szükség rá kényszerített minket, hogy a föld terményeit rekviráljuk, miért ne tehetnők meg ugyanazt a gyáros produktumaival! És addig is lángostoró tüzet a kezébe a miniszter és azazk verje végig az uzsorások kufárkodó, üzérkedő piszkos hádat!

— A vízvezeték és csatornázási rendelet módosításával szombaton délelőtt foglalkozott a városi tanács. László Pál mérnök módosításait a tanács elfogadta. A vízvezeték zárszámadását is letárgyalták a vizdíj 200 százalékos időleges emeléséhez hozzájárultak.

Kongregációk napja.

Mint lapunk csütörtöki számában már röviden jeleztük, nagy ünnepe lesz pünkösdhétfőn a zárdában működő kongregációknak. Tudvaleg még 1904 ben alakult a zárdai leánykongregáció boldogult Reichardt Tamás dr. theologiai tanár, intézeti hitoktató és Szitás Pongrácia nővér (a zárdai jelenlegi főnöknője) buzgólkodása folytán. Az *árpád-házi boldog Margit* nevét viselő kongregáció azóta a tagok számának nagyarányu növekedése folytán két csoportra oszlott, a felnőtt leányok és a zárdai polgári iskolai növendékek kongregációjára és a két csoport 1911. óta teljesen önállóan működik s az idén pedig formailag és jogilag is különvált. Ezenkívül a jelen évi folyamán egy új kongregáció alakult ugyanott *szent Agnes* neve alatt; ennek tagjai nagyrészt tisztelendő és kereskedelmi pályán működő leányok. Ennek az új kongregációnak hétfőn lesz az első tagavatása: Vele egyidejűleg vételeznek fel a másik két kongregációkat új tagjai is. A felvételt Proházska Ottokár dr. megyéspüspök végzi. Ugyancsak ő szenteli fel a nagyobb Margit kongregáció zászlóját. Ezt, mint már lapunkban két hó előtt írjuk, egy Pokorny nevű derék 17 es honvédünk, hozta az olasz földről, a Píavé-partjáról, s ajándékozta a felnőtt leányok kongregációjának. Az anyagilag is értékes, hatalmas zászló egyik oldalán a mennybevit B. Szűz alakja, a másikon az Agnus Dei, felette egy monstancia van művészleg festve, illetőleg arannyal hímezve.

A zászlóanyai tisztsége a kongregáció-vezetősége Sréter Istváné, a mi hős dandárparancsnokunk nejét, minden jó ügy. lelkes támogatóját kérte fel, s ő ezt készséggel, örömmel vállalta.

Az *árpád-házi* alkalommal következő jelöltek fognak az egyes kongregációkba felvétetni:

A *felnőtt leányok Margit kongregációjába*: Fröschl Erzsébet, Fröschl Mária, Heckenast Nóra, Konrád Terus, Mészáros Lenke, Polczér Emmy és Schlammdinger Mária.

A *polgári iskolások kongregációjába*: Eötvös Jolán, Hecke-Róza, Kövér Emilia, Sréter Mária, Surdy Ilona, Terkán Anna, Bálint Ilona, Engelhardt Teréz, Erdősy Ilona, Gábor Gizella, Horák Ilona, Horváth Júlia, Huber Franciska, Kafka Zsófia, Kovács Jolán, Kiss Viktória, Kristóf Mária, Mohai Júlia, Nagy Irén, Kubovics Irén, Petris Gizella, Rédey Erzsébet, Szalczgruber Teréz, Taucz Erzsébet, Tomiszt Mária, Schuster Magdolna, Vidor Irén, Békeli Gizella, Czobor Blanka, Magyar Elvira, Almássy Krisztina, Abrahám Julia, Kiss Mária, Orni Lujza, Per Edit, Ritzinger Sylvia, Rusznyák Teréz, Vagner Mária, Wünsch Viktória, Reveland Anna, Wansay Mária, Molnár Róza, Percz Irén.

A *szent Agnes-kongregációba*: Bernáth Anna, Botos Terus, Csernyák Judit, Dittlich Erzsébet, Duráti Ilona, Fockter Ilona, Froeschl Irma, Horváth Anna, Magyar Kátó, Mészáros Margit, Németh Júlia, Raab Mária, Schuller Irén, Sulek Agnes, Süveges Anna, Süveges

Terus, Szabó Ilona, Szemelér Margit, Vessprémi Gizella. Az ünnepély a *szemináriumi templomban hétfőn délután 5 óráig kezdődik.*

Kiknek nem kell a keresztény sajtó?

Sokan azon agódnak, hogy ha sikerül is a legjobb keresztény lapot megteremteni, ez sokatnak mégsem fog kelteni s nemcsak a kereszténység es kült elenségei fognak mindent alkotni, hogy terjedését megakadályozzák, hanem törekvésükben hű támogatókra fognak találni azokban a keresztényekben, akiknek már csak a romlott szellemi táplálékban van örömlük, akiknek csak az a léha *hatvány* és porverztást lehelő olvasmány kell, amelyhez a zsidó sajtó szoktatta izléstüket.

Hát ez jórésben bizony igaz. Eszünkbe jut itt az agg Ezópusnak egyik találatán jellemző meséje.

Vendégséget csapott az állatok királya, az oroszán és meghittára az összes állatokat. Szókatlud te fúrge futarát, a gyorslabnyulát, hogy vigye szót a meghittalást az oroszán lakomájára az erdő és mező minden hely-lábu polgáranak. Repült, rohant a nyul s meghitta az állatokat sorba s azok szép illetudóban meg is köszönték a meghittalást hogy igonia el fognak jönni valamennyien. Vegre egy pocso-lyára keüő közepén az izsapos sárban, piszokban fetrengve meglátta a nyul a sörteket bájos fejedelmét, a disznót. Haplákba vágta magát, kipördölte a baszját s előadta mondokáját. A sertés vidám, kedélyes rüfögés-sel felelt, de nem mozdult. — „Eljössz-e hát uram sertés?”

„Vagy mit felelek uramnak nevedben?” A sertés aggodalmasan mosolygott s vakarni kezdte a fülétövé. — „Van valami aggodalmad?” kérdezte a nyul. S a sertés gondolkozott s végre halkán, röstelkedve de őszintén így szólt: — mond meg uradnak hogy eljönnek én is szivesen, de vajjon ... lesz-e ott is pocso-lya? Mert ha nem, akkor ... nagyon sajnálom ... de ...

Sok ilyen izléstű ember is van a mai újságolvasók között. eljönne ő szivesen a keresztény magyar sajtó nyújtotta szellemi lakomára, de hozzászókot már a rossz sajtóban szokásos csaléikekhez, azok nélkül nem tud ellenni. Jönne, jöjjön, de azt kérdi; lesz-e itt is pocso-lya. Hát az itt persze hogy nem lesz. S azért ő inkább elmarad. De hála Istennek, nem mindenki ilyen. — Nem mindenkinek romlott el az izléss végleg. Vannak, akik tiszta, egészséges kosztot keresnek, mely tápláló is legyen, izesen is legyen szer- virozva. Ezekre számít a keresztény sajtó s ezek, hisszük, meg is fogják találni benne azt, keresnek.

Huszáraink kerti ünnepe.

Az ügybuzgó, fáradhatatlan rendezőség a legközelebbi figyelemmel gondoskodik arról, hogy a legapróbb részletek kifogástalan nyújtson a közönségnek. A Lövéde kertjét a legcsinosabban rendbehozta, az utakat felhintette, a nagytermet kitakarította a kiszolgálást mintaszertén megszervezte, az árusító sátrakat tetszetősen és praktikusán elhelyezte, szóval: minden tekintetben azon volt, hogy még a külsőségek is csak emeljék a hangulatot.

Tekintettel a hőrszólásra kerülő rengeteg tárgyakra, a sor-sólás nagy időt fog igénybe venni, ezért kéri a rendezőség a közönséget, hogy a sorsjegyeket időkorán szerezzék be. Az állatvásár pontosan 4 órakor fog kezdődni.

Számolt a rendezőség azzal az eshetőséggel is, hogy az égiek kegye elfordul talán huszáraink-tól és az egyebeként áldásos máju-si eső kellemetlenkedhet. E-ert megfelelően berendezte a nagy termet, ha eső lesz, a nagyteremben lesznek a sátrak, ott nyér elintézték a sorsolás és egyéb hasonló.

Estére azonban rendbe hoz-zák, kitanapítják megint a ter- met, mert annak estei főnyes-hivatása lesz. A hővilág ré-gben nélkülözött és segítő na-gyon vált mulatásának szin-helye lesz e terem a híres 3 sz. bossyákezred egyszerű zenekara fogja a táplála valót szolgáltatni reggelig. A ren-dezőség gondoskodott u. i. arról, hogy a reggelig tartó mulatás-nak semmi akadályja se legyen. Egész éjjel lesz villany, és a vasuti vendéglőben egész éjjel ki fognak szolgálni.

A ketonazenek reggel ör-kezik Póhórvárra, a vasutál-omástól a Zólyráig húsz ó- kaszóval és két szakasz huszár kísérővel fog végigvonulni a város forgalmasabb utcáin. Ez a zenés felvonulás lesz a nagy napnak bevezetője.

HIRJEK

Várás.
Az én szelid világom zárva tartom, Ne lássák azt rosszelektű emberek, Eltűzni őket gyenge volna hangom, Ha nyitva hagynám tiszta szívemet. Magamba boldog lenni — megtu- nultam.
A várás, érzem, most is jól esik, Ha fájt, Istenhez titkon laborultam, Ki eltűnítette lelkeim könyeit...
Várok, várok égy édes fordulatra, Mikor kinyithatom a szívemet, S mi benne szunnyadt hittel átítva Od'adhatom toró szerelmemet. Az énszerelmem az anyám szerelme, Ki még a régmód' érzett, virult, Kinek az arca, titkos sejtelmre, Reszketve, félve, köny közt elpirult.
Ah, én nem értek máshoz, azt tu- dom csak,
Hogy egyszerű vagyok, nő vagyok, Lelekembe az ég szebb hitet nem oltath, Hogy bennem az igazi nő ragyog, E ragyogásnál többet Ő se várjon, A nőnek ez a disze, ereje,

Nyomor és gyász között e nagy világban, Igaz lovag nem birkózik vele.
Várok, várok az édes fordulatra, Mikor kibonthatom a szárnyaim, S dalok közt hordom majd a dia- dalra,
Rózsák alatt nyugvó szép álmaim. Boldog vagyok, hogy erre... erre várok,
Más vágy nem úzi égő lelkeimet, Jogot, emelkedést én nem kívánok, — Öntözgetem virágos kertemet...
Kisláng, 1918. május hó.
M. Szabó Atala.

— Papszentelés. Dr. Proházska Ottokár megyéspüspökünk f. hó 22. 23 és 24. én fogja aládozópapokká szentelni szemi nariumanak végzett növendékeit. Szedán történi az alsz papság csütörtökön a szerepapság, pán- teken az áldozópapság főlavatá- sa. Az órségi szép szertartásokra fölhihujú a kath. hivatki figye- lmet. A püspöki szentmise, mely- nek keretében van a papsz- nelés, mind három nap reggel 7 órakor lesz a szeminárium templomában.

— Első szentmise. Gánton Szentháromság vasárnapján tartja ja első szent miséjét Tanos Kálmán esztergomi egyházmeg- yet ujmisés (Manfer Oszkár gánti körjegyző sógora) manu- duktora Swoy Lajos fővárosi hitánar lesz.

— Köszönet a főhercegnek. Jenő főherceg, mint megirtás, egy ezüst szeget s 1000 koronát ado műnyozott a Vértés Vitének. A bizottság a nagylelkű adományt a következő levélben köszönte meg:

Császári és királyi Fenség! Tisztelettel aluliroit bizottság s vele városunk és vármegyénk egész közönsége örömmel s há- lálal fogadta cs. és kir. Fenségé- némes elhatározását, hogy a szekeresterről Vitéz Vitéz szá- mára ezüst szeget és ezer koronát kegyeskedett adományozni. Cs. és kir. Fenségé egyik ke- zében fegyvert fogva diadalmas győzelemre vezeteli vitéz fiainkat, másik kezét pedig az elhalt hősök árva s özvegyei felé nyujlja ki, hogy ott nyomoru- ságot enyhítsen, sebet gyógyít- son. Mi bámulattal nézünk fel a hadverő hadvezérre, de tiszte- lettel hajlunk meg az árvek és özvegyek nagylelkű jötevője előtt. Fogadja cs. és kir. Fense- gé elhagyott árvaik és nyom- morgó özvegyeink nevében a legőszintébb köszönetünket, mellyel maradtunk cs. és kir. Fenségé szükséges hívei, a Ver- tes Vitéz szoborbizottsága: dr. Proházska Ottokár vednök, gróf Széchenyi Viktor elnök, Szegény Marich Julia társelnök, Lyka Döme, Vértés József titkár, Wert- heim Pál a hölgybizottság tit- kára.

— Iskolalátogatás. Magyar Endre, a kereskedelmi inasiskolák főigazgatója csütörtökön Győrffy József kir. tanfelügyelő kíséretében meglátogatta a kereskedő inas- skolát. Két órán át hallgatta meg az előadásokat és a tapasztalt eredmény s jend felett teljes megelégedését fejezte ki.

Jegyezőnk keresztény sajtó megismerését

Keresztény Nők Szövetsége. Jövő szombaton, május 25-én d. u. hat órakor tartja rendes évi közgyűlését a főgimnázium dísztermében. A közgyűlésai kapcsolatban Meller Rudolfiné főldbirtokosné a szóc. missió-társulat hadiárvaszakosztályának vezetője s egyszers mind igazán bőkezű mecénása tart előadás a hadiárvakérdésről. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó, 2. Szakosztályok munkabeszámolója s a pénztáros felmentése. 3. Tiszviselő nők szakosztályának felállítása s ezzel kapcsolatban alapszabály változtatás. 4. Új választmányi tagokak s a tiszviselő nők szakosztálya vezetőinek megválasztása. 5. Indítványok.

Ésküvő. Stangl István Pünkösdi vasárnapján délután fél 4 órakor vezeti oltárhoz Sűveges Ferencné leányát Katicát a székesegyházban.

Tisztújító évi közgyűlés. A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egylete” nek székesfehérvári fiókintézménye május 30-án, csütörtökön délután tartja meg évi rendes közgyűlését, gróf Károlyi József főispán védnök elnöklésével. A város háza nagytermében. A napirend a következő: Elnöki megnyitó, a választmány évi jelentése, a zárosztámadás és a felmentvény megadása, tisztújítás, a központi évi jelentés előterjesztése, küldöttek választása, néami indítványok és új tagok felvétele.

Iskolaszéki ülés. A városi iskolaszék Kuthy József dr. elnöklelte miatt pénteken délután ülést tartott. Az elnök üdvözölte Saara Gyula dr. 10 éves polgármesteri jubileuma alkalmából. Kisteleki István indítványt terjesztett be, hogy a három belv. iskolát tanító 200 kor. évi fizetés és igazgatói címet kapjon. Az indítványt a jövő ülésen tárgyalják. — Ringhofer Györgyke polgáriskolai tanító vizsgára szabadságot kapott.

Solyom Lajos igazgatótanító bejelentette, hogy nyugdíjára megy. — A miniszteri az elemi iskolákban gazdasági tanórákat szervez. Erre gyakorló iskola kell. Kiválasztására bizottságot küldöttek ki. Az iskola szék. halásan emlékezik meg Wolf Nándor min. osztálytanácsosról és Hauer Pál osztályigazgatóról, akik a miniszteriumban a város ügyeit mindig a legnagyobb előzetkenységgel intézik el. Az iskolaszék küldöttségileg fejezi ki hálóját a két miniszteri tiszviselő előtt.

Velinszky László tanító úgy foglalta le az iskolaszék legnagyobb idejét. Ez a fiatal tanító közismerten győnge tanító, akinek a növendékei tudás dolgában elmaradnak a jobb tanítóké mellett, tanítójuk azonban mindenáron a világot akarja kifordítani a sarkaiból, hogy az ő értelem socialista eszméit beveggyék. A fizetését pontosan fölveszi, sőt minél többet is követel, — ez a socialista jog, — a kötelességteljesítés elől azonban lehetőleg kihúzza magát. Súly Lajos rendfőkapitány följelentést tett ellene, amelyben nemzetellenes és hazatellenes igazgatással vádolja őt. Bejelentés nélkül gyűlést tartott, és miért 2 napi elzárásra ítélték. Két-szer bejelentés nélkül faképnél hagyta az iskolát, a hol tanítania kellett volna (a fizetést felvette érte), ezalatt Pesten a világmegváltó socialista jogokat védel-

mezte. Lapot is ad ki, a melyben szemmel látható nemértéssel valóssellessel és erkölcsellenes tanokat hirdet. Az iskolaszék miadézik alapján, meg akarván szabaddítani Velinszky hatásától a szülők: gyermekeiket a közigazgatási bizottsághoz állít, hogy Velinszky László ellen indítsák meg a fejeelmi vizsgálátot.

A vizsgák sorrendjét a következőképp állapították meg az iskolaszék: Gazdasági ism. iskolák: május 24-én a leányok. 25-én a fiúk. Június 5—12-től a katholicsusok, 4-én a reformátusok hittanvizsgája, június 17—20 között a többi vizsga 9—16-án magánvizsgák, 21-én záróénepegy.

Tizenhetes hét. A bizottság hogy a jegyek eladása körül semmiféle visszaélés, de panasz sem legyen, új rendszert teremtett a jegyeladásban Pünkösdi hétfőtől kezdve a városi színház előcsarnokában állandó jegyirodát nyit, amelyik minden nap tíztől egyig és ötötől hétig lesz nyitva. Hétfőn, kedden és szerdán csak a heti jegyeket árulják, azonlul pedig egyes jegyeket is. A heti jegyek ára a páholyokra (akár emellett akár főtiszti) 200 K. Ebben a következő jegyek foglaltatnak: 1 páholy mind a három estélyre, 4 jegy a kálitátság, 4—4 jegy a két mozgófényképszínházba, 4 jegy a gyermekmesedélutánra 4 jegy a Zichy ligeti kert ünnepségre, 4 jegy az urnapi zenedélutánra és 4 jegy az együttes cigányhangversenyre. A főtiszti ülőhelyek (bárme lyik sorban) ára 50 K. Ebben minden fent jelzett alkalomra egy-egy foglaltatik. A egyes előadásokra a páholyok ára 50 K. a főtiszti helyeké 10 lesz, és ezek árusítását csütörtökön kezdik el. A péntéztől hétfőn 10 órakor nyitják meg, a jegyeket szigorúan sorrendben adják ki. A többi jegy ára a következőképpen: kétfősé egyelőre az első osztályon legfeljebb 25 tanuló lesz felvehető. Ennek magyarázata hogy a négy éve tartó háború miatt majd két három év múlva kevesebb gyermek irakozik be az elemi iskolákba, osztályösszevonásokra lesz szükség és a tanárokból kevesebbek jut hely. Nehogy szellemi proletárokat neveljenek az intézetek, a miniszterium jónak látja már most ezt az intézkedést megtenni, mert csak így tud majd lehetőleg minden okleveles tanítónak állást biztosítani. Akik ilyenformán a képzőkből elmaradnak, azok már gyámkori pályák után kénytelenek nézni és bizonyosan megtalálják azokat.

Halálozás. Káldor Dávid nagyvilálokzó, a székesfehérvári Bernstein és Káldor cég, valamint a budapesti Bernstein, Káldor és Becsey cég beltagja, a városi törvényhatósági bizottságnak tagja, Budapestben, a Parkszanálomban életének 68. évében tegnap elhunyt. Temetése ma lesz Budapesten.

Ejegyzés. Ifj. Glász Károly dr. művezető leányát Linuskát eljegyezte ifj. Pethő János.

A vasutas elvtársak gyűlése. Említettük már, hogy csütörtökön este a Virágbokr vendéglőben szociáldemokrata gyűlés volt. Azzal csődtették egybe az elvtársakat, hogy „Jón Bokányi!” De se Bokányi, sem pedig más központi jaxab nem jött. Várták a börgöndi vonaton, várták a gyorsvonatra, de hiába. A vasutasoknak e nehéz viszonyok közt fizetésrendezés kel tene, nem pedig központi irázások. De erőlt nem esett szó, hanem az együtt tartott elvtársak martírriá avatták Velinszky nevű helybeii tanító, akit tudvalegőleg kihágás miatt a törvény öre, a jókaptány elmarasztalt. Sok szó esett lapunkról is szerkesztőjéről meg a — csuhásokról. Majd a megindítandó helyi szociáldemokrata újságra jegyzetes, amelynek szerkesztőjéve Velinszkyt számtal s egyéb finom állásokkal is vigasztaltak, ha iparkodtak tovább előre a szociáldemokrata martírság utján.

Távozó igazgatók. A bicskei takarékpénztárnak vezérigazgatója, Gömbös László lemondott ebbeli állásáról, ugysintén Freud Manó ügyvezető igazgató is távozik e hó végén az intézetből. Mindkét férfival a bicskei társadalmat, de különösen közéletét súlyos csapás ér, mert két olyan egyént veszít, akik mindenkor a község kulturális fejlesztését tartották közéleti szereplésükben vezéralválnak. A vezérigazgatói állás betöltése ügyében a takarékpénztár rendkívül közgyűlést tart.

Halálozás. Kajtár Gáspárné sz. Virág Rozália folyó hó 17-én elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz a Tolnai u. 20. gyász hárból.

Kevesebb lesz a tanító. A mint értesülünk miniszteri rendelet fog megjelenni nemcsak arra, mely szerint a tanítónképzőintézetek egy osztályába a következőképpen kerülve egyelőre az első osztályon legfeljebb 25 tanuló lesz felvehető. Ennek magyarázata hogy a négy éve tartó háború miatt majd két három év múlva kevesebb gyermek irakozik be az elemi iskolákba, osztályösszevonásokra lesz szükség és a tanárokból kevesebbek jut hely. Nehogy szellemi proletárokat neveljenek az intézetek, a miniszterium jónak látja már most ezt az intézkedést megtenni, mert csak így tud majd lehetőleg minden okleveles tanítónak állást biztosítani. Akik ilyenformán a képzőkből elmaradnak, azok már gyámkori pályák után kénytelenek nézni és bizonyosan megtalálják azokat.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: Dinorah, a travankorei királyi leány címen hétfőn és kedden az Apolló színház felülmulhatatlan szép, szín pompás keleti filmjátékot mutat be Elga Beck, a legszébb mozdívá főszereplésével. Onási arányok, keleti pompa, káprázatos jelemek, exotikum, elragadó millió jellemzik ezt a hatalmas filmalkotást, amely a Quo Vadis-szal vetekedik. A dráma a leghatásosabb produkció, amit eddig a filmteltechnika és filmművészet keleti millióban lejátszó-

darabok között alkotott. Előadások pünkösdi hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor, kedden 7 és 9 órakor. Rendese helyárak.

Svéd tornakurzust tartok és június és július hónap, lányok és hölgyek részére a felsőkereskedelmi iskola jó felszerelt tornatermében. Beiratkozásukat elfogadok laka somonkössuth-u. 18. sz. emelet. Zugor Ernő okl. tornatanár.

Eladó cséplőgép. Egy jó karban levő járgányos cséplőgép, hozzá tartozó jó szijjal együtt eladó. Olaj-utca 68-ik számú házbán, Nagy István-nál.

Hadialbum. A Híndenburg nevet viselő cs. és kir. 69 gy. e. dícső harcainak és elesett hősei emlékének megőrkítésére szerkesztett *Hadialbum* megjelent. A mű ára félre 35 kor. rona. Diszkiadásban 45 K. Bolli ára 50 kor. és 60 kor. Megrendelhető a Hadialbum szerkesztőségénél Pilsner. A tiszta jövődelmet az ezred özvegy és árvaalap javára fordítják.

MEGNYILT! Glaser Armin urt és női divatrua üzlete a Kossuth utcában (volt Falvai-féle üzlet). Raktáron tart nagy választékban mindennemű urt és női divatrua cikkeket.

Köhögés ellen kútfőben bevált háziszser a Sörk-pasztila. Egy doboz ára 156 korona. Kapnató: Szűts Róbert Károly királyi téri gyógyszerárban. — Téglében adandó szerekhez téglahányi miatt a tégléket tessék magukkal hozni.

„ADRIA” gőz mosoda 8 nap alatt tisztít csipkefüggönyt, ing, gallér és kézőket; ugysintén elvállal urt és női felsőruha tisztítást. Lakatos-u. 1. sz.

Nagyszerű újítás; leány és gyermekfölvételek a legsilkerültebben készűnek **VIRÁG** műtermében Rákóczi-utca 5. sz. old. egység. Árak. Telefon. 334.

A szőlősgazdák figyelmebe.

Arra kérjük az érdekel szőlősgazdákat, hogy borseprűjüket minthogy a seprű kifőzését megkezdettük sürgősen szállítassák. Ha azonban fuvarost szerezni módjukban nem volna, a seprű mennyiségének és az átvétel helyének (présház számának) megjelölése mellett sziveskedjenek irodánkat (Távirdu u. 6.) mielőbb értesíteni, hogy a szállításról mi gondoskodassunk.

Ugyanerre kérjük azokat is, akiknek még kifőzetlen törkölyük van. A szőlőtörköly tulajdonosait azonban külön meg arra is kérjük, hogy a szállítást — borseprű fözésére való tekintettel a hó végéig halasszák el. A bejelentést minél előbb kérjük.

Székhérvári Központi Szeszőfő Szövetkezet.

Meghívó.

Miután A. M. Szt. Kor. Orsz. Vasutasszövetsége Székesfehérvári kerületének fogyasztási szövetkezete 1918. év május hó 12-ére hirdetett

X. évi rendes közgyűlése

az alapszabályok 11. §-a értelmében határozatképtelenség miatt nem volt megtartható így az alapszabályok 11. §-a alapján ugyanazon tárgysorozattal mint az a folyó évi május hó 12-ére hirdetve volt a megjelent tagok számára való tekintet nélkül 1918. május hó huszonhatodikán délután tíz órakor Budai-ut 1 szám alatti helyiségben tartja meg tíz évi rendes közgyűlést, melyre a fogyasztási szövetkezet-üzletész tulajdonosait újból t. meghívja az

Igazgatóság.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

5047/1918. szám.

Hatósági hirdetmény

a rézkilincsek leszerelése tárgyában.

A m. kir. Honvédelmi Minisztérium Kilincs hivatalának 3953 számu leirata értelmében figyelmeztetem a város községségét, hogy a rézkilincsek leszerelésével a város területén ezideig senki sem bízott meg.

A szereléssel megbízandók annak idején — előzetes értesítés mellett — arcképes igazolvánnyal fognak megjelenni.

Visszaállítás megállítás céljából figyelmeztetem a közönséget, hogy mindenkit, aki a kilincsek leszerelését időközben megkezdte, mint szédeltgött haladéktalanul jelentse fel a rendőrségen.

A Honvédelmi miniszter idevonatkozó rendelete értelmében a tulajdonosok jogában áll a beszerzést illetve a cserét saját költségére önként s már most végrehajtani, ha ebbeli szándékát annak idején bejelentette. A leszerelt részanyagot azonban köteles az illetékes megbízott megjelenéséig megőrizni s annak idején hivatalos elismervény ellenében átadni.

Székesfehérvár, 1918 május 16-án.
Dr. Saára Gyula polgármester

APRÓHÍRDETESEK

Egy tanuló és egy mindenesfűt felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-ter 1. sz.

Répa eladó kicsinyben és nagyban Felsőkirály-sor 13. alatt.

Istállót 4 lóra augusztus elsejére keres a posta. Ajánlatokat főnékhöz kérik.

Kocsist, józan életűt, rokkant katonát is, alkalmaz a posta, jelentkezés a főnéknél.

Vármegyeháznál egy rendes napszámos felvétetik.

Bejárónő illő fizetéssel felvétetik a Lövéde-utcába. Cim a szerkesztőségben.

Néhány métermázsza szép tavalyi zöldség eladó. Szunyog-utca 11. szám.

Mindenesfű, vagy leány felvétetik Lipp Ágoston műközségbenél.

Egy ágy eladó. Ligetsor 14. szám házfelügyelőnél.

Egy kaszálórét kiadó Zámoly-utca 11. szám alatt.

Tűrózsáki nyaraló 5 oktály szőlővel eladó. Feltételek megtudakolhatók dr. Kneifel ügyvédnél. Jókai-utca 3.

Szép hajfonatok kaphatók, kifésült hajakkal hajmunkát készíttel-vágótt és kifésült női hajat megvesz Koronafy hölgyfodrász Nádor u. 13.

Órreghegyen 12 oktály szőlő szép 4 szobás urilakkal eladó. Bövebbet József kir. herceg utca 9.

Felsőkirály-sor 53. számú ház gyümölcsös kerttel eladó.

Főzőleány június elsejére felvétetik. Szent Imre utca 1. szám emelet.

Kovácsstanulókat felvesz. Knill-hoffer Ferenc okl. patkolókovács, Vásártér 18.

Egy csinos ebédő butor eladó. Jókai utca 22.

Csorda utca 12. számú ház szabadkézből eladó.

Víz- és magántisztviselők fogyasztási szövetkezete keres azonnali belépésre raktárszolgát.

Egy jól jövedelmező bérház a belvárosban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Új szabó üzlet!

Mint szabász, több évi gyakorlatom után

Nagy Sándor-u. 9. sz.

alatt a mai kívánalmaknak teljesen megfelelő

uri szabóságot

nyitottam. Minden e szakmába tartozó munkákat elősoraing szakszerűséggel készítek.

Elvállatok fordításokat, amelyeknél, mint minden más munkánál legteljesebb megelégedésre fogok törekedni.

Papi ruhák készítését is vállalom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

SZABÓ ISTVÁN.

Közgazdasági Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár.

Hirdetmény.

A f. évi május hó 18-án megtartott rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy a társaság alaptőkáját

2500 darab egyenként 290 — kor. névértékű új részvény kibocsátásával

2,000,000 — koronára felemelje.

A kibocsátandó részvények 290 koronás árfolyam mellett a régi részvényesek elővételi joga olyképp biztosítottak, hogy minden 4 régi részvény tulajdonosa, vagy birtokosa jogosítva van 1 új részvény átvételére. A részvényenként befizetendő 290 — koronából 200 korona az alaptőke számla javára irandó, 10000 — korona „Elek Gyula” nevet viselőndó jótékony alapványra, míg az így fennmaradó felpénz a kibocsátási költségek levonása után a külön tartalék számla javára irandó. A fennmaradó részvények átvételére egy syndicatus alakul, mely a részvényeket legalább is kibocsátási áron átveszi.

Tekintettel arra, hogy az új részvények az 1918. évi üzleteredmény osztalékában részesülnek az új részvények árfolyam értéke után

1918. évi január hó 1-től

a tényleges befizetés napjáig még 5% kamat is fizetendő.

Az újonnan kibocsátandó részvények elővételi joga 1918. év május hó 21-től, 1918. évi június hó 15-ig gyakorolható. A részvények ára, valamint az 5%-os kamat és 4 — korona részvénykiállítási és bélyegilleték az elővételi jog gyakorlásánál egyszerre fizetendő be.

Az elővételi jog gyakorlása céljából a régi részvények szelvényiv nélkül pénztárunknál vagy a Magyar Általános Takarékpénztár r. t.-nél, Budapest (V. József-tér 14.) bélyegvezés végett bemutatandó, minek ellenében a befizetést igazoló elismervény adatik ki. Az új részvények ugyanott, az elismervény visszaszadása mellett, később meghatározandó időpontban lesznek átvehetőek.

Az igazgatóság.

Nyomta Egyházmegyei Könyvnyomda Székesfehérvár.

Meghívó.

A Székesfehérvári Szeszfőző Szövetkezet

f. é. május 26-án d. e. 10 órakor, határozatképtelenség esetén június 4-én d. e. 11 órakor Székesfehérvárott, a szövetkezeti irodában tartandó

rendkívüli közgyűlésre

a tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

- 1.) Telekvétel s a végleges telep megépítésének ügye.
- 2.) Két igazgatósági s egy fb. tag választása.

*Meg kell jegyeznünk, hogy a közgyűlésnek már hirdettét időpontját azért kellett megváltoztatnunk, mert hivatalos lapunk meghívónkat nem adta le időben.

Arónia-oziohás

Pánkösdi hétfőjén

DIADALMAS ÉLET.

Főuri dráma 4 felv.

Kedden és Szerdán,

május hó 21- és 22-én:

Egy asszony, három férj.

Vigjáték 4 felvonásban.

Főszereplő: Friczi Scheppe.

Kioszk megnyitás.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a

Zichy-ligeti

KIOSZKOT

f. hó 18-án azaz

szombaton reggel megnyitom. Frissítők: hideg és meleg ételek; frissen csapolt Dréher-féle sör; kitünő borok, és hazai pezsgők. Esténként Pozsár Lajos zonekara hangversenyek. Pontos és figyelmes kiszolgálás. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem.

LEDERER

a Hungária kávéház főpincére.

Apolló-oziohás.

Hétfőn és kedden, május hó 20 és 21-én:

A kor legcsodásabb filmalkotása!

Dinorah.

A travankere királyleány. Szinompás keleti filmj. 5 felv. A főszereplők: Elga Beck, a legszebb mozdíva.

Előadások: Pánkösdi hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor. Kedden 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Kempis Tamás világhírd könyvecskéje kapirató Horváthné és Rónainé papírkereskedésében. Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc *Philothed*-ja.